

EKOPADOME

	Primāri	Līmenis 1 2 3 4	Latvijas Ekoskolas sertifikāts (1. līmenis)	Latvijas Ekoskolas sertifikāts (2. līmenis)	Zaļais karogs (3. līmenis)	Zaļais karogs un Ekoskolu vēstnieku statuss (4. līmenis)	Komentāri
	Sekundāri						
1.1	Ekopadomes sastāvs un izveide		1) Ekopadomē darbojas skolēni un Ekoskolas koordinators.	1) Ekopadomē darbojas skolēni un Ekoskolas koordinators. 2) Ekopadomē darbojas arī citi ar skolu saistītie cilvēki – skolotāji, saimnieks, vadība un/vai vecāki. ¹	1) Ekopadomē darbojas skolēni un Ekoskolas koordinators. 2) Ekopadomē darbojas arī citi ar skolu saistītie cilvēki – dažādu jomu skolotāji, saimnieks, vadība un vecāki. ¹ 3) Skolēni veido vismaz 2/3 ² no Ekopadomes sastāva un pievienojas Ekopadomei pēc pašu iniciatīvas.	1) Ekopadomē darbojas skolēni un Ekoskolas koordinators. 2) Ekopadomē darbojas arī citi ar skolu saistītie cilvēki. 3) Skolēni veido vismaz 2/3 ² no Ekopadomes sastāva un pievienojas Ekopadomei pēc pašu iniciatīvas. 4) Ekopadomē pēc iespējas piedalās arī vietējās kopienas pārstāvji, piemēram, pašvaldības, mediju, vietējo organizāciju pārstāvji.	
1.2	Ekopadomes darbības kārtība		1) Lēmumus par Ekopadomes darbības kārtību ³ pieņem Ekoskolas koordinators . Skolēni ir lēmumu izpildītāji.	1) Ekoskolas koordinators definē Ekopadomes darbības kārtību ³ un iepazīstina ar to pārējos pārstāvjus . 2) Skolēni ir informēti , tiek motivēti paust savu viedokli, bet gala lēmumu par darba saturu, procesu un rezultātu pieņem pieaugušie .	1) Ekoskolas koordinators piedāvā savu Ekopadomes darbības kārtību. 2) Ekopadomes pārstāvji, pārsvarā skolēni izsaka savu viedokli un kopā ar pārējiem vienojas par koordinatora piedāvāto darbības kārtību ³ un pieņem lēmumus. 3) Ekopadome ir atbildīga par 7 Ekosoļu īstenošanu, vides un skolēnu interešu aizstāvību skolā. Ekopadome sadarbojas ar skolēnu pašpārvaldi. ⁴ 4) Ekopadome sadarbojas ar skolas, vecāku padomi un skolas vadību Ekoskolas jautājumu risināšanā.	1) Skolēni piedāvā Ekopadomes darbības kārtības principus, koordinatoram iesaistoties pēc vajadzības un palīdzot skolēniem pašiem nonākt līdz idejām. 2) Ekopadomes pārstāvji izsaka viedokli par skolēnu piedāvājumu un kopā vienojas par darbības kārtību ³ un pieņem lēmumus. 3) Ekopadome ir atbildīga par 7 Ekosoļu īstenošanu, vides un skolēnu interešu aizstāvību skolā. Ekopadome sadarbojas ar skolēnu pašpārvaldi. ⁴ 4) Ekopadome sadarbojas ar skolas, vecāku padomi un skolas vadību Ekoskolas jautājumu risināšanā. 5) Ekopadomes dalībnieki zina un ir izmantojuši metodes, ar kurām iespējams ietekmēt pašvaldības līmeņa lēmumus vides aizsardzības jomā, piemēram, vēstules.	
1.3	Lomu un pienākumu sadale ⁵		1) Ekoskolu koordinators pats izdomā un sadala Ekopadomes pārstāvju lomu un pienākumus.	1) Ekoskolu koordinators pats izdomā un sadala Ekopadomes pārstāvju lomu un pienākumus atbilstoši skolēnu interesēm, zināšanām un prasmēm . 2) Daži skolēni paši saprot savu lomu (bez uzdevumu skaidrošanas katru reizi) un atbildīgi veic savus pienākumus.	1) Skolēni paši sadala lomas un pienākumus atbilstoši savām interesēm, zināšanām un prasmēm, balstoties uz skolotāja noteiktu lomu sarakstu . 2) Lielākā daļa skolēnu saprot savu lomu un atbildīgi veic savus pienākumus. 3) Skolēni spēj izskaidrot savu lomu un nodot pienākumus komandas biedriem, ja nespēj tos veikt paši.	1) Skolēni paši rada un sadala pienākumus atbilstoši savām interesēm, zināšanām un prasmēm, koordinatoram iesaistoties pēc vajadzības . ⁶ 2) Katrs skolēns saprot savu lomu un atbildīgi veic savus pienākumus. 3) Skolēni spēj izskaidrot savu lomu un nodot pienākumus komandas biedriem, ja nespēj tos veikt paši. 4) Pirms pienākumu sadales skolēni paši sagatavo uzdevumu sarakstu un, izvērtējot savas iespējas, vienojas par prioritātēm.	

1.4.	Ekopadomes motivēšana, pēctecība	1) Ekopadomei ir motivēšanas aktivitāšu idejas, kas varētu palīdzēt veicināt dažādu klašu pārstāvniecību un pēctecība, bet tās netiek realizētas.	1) Reizi gadā tiek realizēta vismaz viena motivēšanas aktivitāte ⁷ Ekopadomes skolēniem. 2) Ekopadomē tiek veicināta dažāda vecuma skolēnu, klašu pārstāvniecība un pēctecība.	1) Mācību gada laikā tiek realizētas dažādas ⁸ motivēšanas aktivitātes ⁷ Ekopadomes skolēniem. 2) Ekopadomē darbojas dažāda vecuma skolēni, nodrošinot pēctecību. ⁹ 3) Ekopadomes dalībniekiem pieejamās iespējas ir labi zināmas skolā.	1) Mācību gada laikā tiek realizētas dažādas ⁸ motivēšanas aktivitātes ⁷ Ekopadomes skolēniem. 2) Ekopadomē darbojas dažāda vecuma skolēni, nodrošinot pēctecību. ⁹ 3) Ekopadomes dalībniekiem pieejamās iespējas ir labi zināmas skolā. 4) Vēlme piedalīties motivēšanas aktivitātēs ir piesaistījusi jaunus Ekopadomes dalībniekus vai atbalstītājus.	
1.5.	Ekopadomes sadarbība, komandas darbs	1) Ekopadomes pārstāvji pārsvarā ir iepazinuši viens otru, piemēram, zina dažu dalībnieku vārdus, klasi.	1) Ekopadomes pārstāvji pārsvarā ir iepazinuši viens otru. 2) Darbus, kurus vieglāk veikt sadarbojoties, Ekopadomes skolēni veic grupās.	1) Ekopadomes pārstāvji ir saliedēti, iepazinuši viens otru, spēj vienoties un uzņemties atbildību par kopīgo vēlamo komandas darba rezultātu. Kopā sadala, saprot un atbildīgi veic savus pienākumus, kas palīdz sasniegt izvirzīto mērķi. 2) Darbus, kurus vieglāk veikt sadarbojoties, Ekopadomes skolēni veic grupās. 3) Skolēni spēj labi sadarboties kopīgo uzdevumu veikšanai arī atšķirīgās grupās ar dažādu vecumu un interešu pārstāvjiem.	1) Ekopadomes pārstāvji ir saliedēti, iepazinuši viens otru, spēj vienoties un uzņemties atbildību par kopīgo vēlamo komandas darba rezultātu. Kopā sadala, saprot un atbildīgi veic savus pienākumus, kas palīdz sasniegt kopīgi izvirzīto mērķi. 2) Darbus, kurus vieglāk veikt sadarbojoties, Ekopadomes skolēni veic grupās. 3) Skolēni spēj labi sadarboties kopīgo uzdevumu veikšanai arī atšķirīgās grupās ar dažādu vecumu un interešu pārstāvjiem. 4) Skolēni uzņemas līderību komandā, piemēram, paši veido, atbalsta un vada komandu, organizē lomu un pienākumu sadales procesu, vada plāna izstrādi un mērķu noteikšanu, pārrauga un izvērtē procesu, rezultātu. (Koordinators iesaistās pēc vajadzības.)	
1.6.	Ekopadomes izpratne	1) Ekoskolas koordinators izprot Ekoskolu 7 soļu būtību – saprot, kas katrā no soļiem ir jādara un prot atbilstoši rīkoties, iesaistot pārējos.	1) Ekoskolas koordinators izprot Ekoskolu 7 soļu būtību. 2) Visi Ekopadomes pārstāvji zina, ka Ekoskolu programmas pamatā ir 7 soļi – katrs spēj dažus soļus raksturot saviem vārdiem un saprot, kā tos īsteno.	1) Ekoskolas koordinators izprot Ekoskolu 7 soļu būtību. 2) Visi Ekopadomes pārstāvji zina, ka Ekoskolu programmas pamatā ir 7 soļi – liela daļa spēj visus soļus raksturot saviem vārdiem un saprot, kā tos īsteno. 3) Liela daļa Ekopadomes skolēnu spēj izskaidrot 7 Ekoskolu soļu savstarpējo saikni.	1) Ekoskolas koordinators izprot Ekoskolu 7 soļu būtību. 2) Visi Ekopadomes pārstāvji zina, ka Ekoskolu programmas pamatā ir 7 soļi – liela daļa spēj visus soļus raksturot saviem vārdiem un saprot, kā tos īsteno. 3) Liela daļa Ekopadomes skolēnu spēj izskaidrot 7 soļu savstarpējo saikni. 4) Ekopadomes pārstāvji saprot un spēj paskaidrot citiem ieguvumus, ko dod Ekoskolu 7 soļu izmantošana ilgtermiņa pārmaiņu radīšanai.	
1.7.	Sēžu plāns	1) Katras sēdes plāns tiek veidots tās norises laikā.	1) Visām lielajām sēdēm (piedalās visi vai lielākā daļa pārstāvju) ir iepriekš noteikts plāns. 2) Vismaz lielās sēdes nodrošina, ka tiek īstenota paveikto darbu rezultātu izvērtēšana un nākamo uzdevumu laicīga plānošana.	1) Visām lielajām sēdēm ir iepriekš noteikts plāns. 2) Teju visas ¹⁰ sēdes nodrošina, ka tiek īstenota paveikto darbu rezultātu izvērtēšana un nākamo uzdevumu laicīga plānošana. 3) Teju visām mazajām sēdēm (sanāk daļa Ekopadomes pārstāvju, piem., tikai skolēni vai skolēni un koordinators, skolotāji) ir iepriekš noteikts plāns.	1) Visām lielajām sēdēm ir iepriekš noteikts plāns. 2) Teju visas ¹⁰ sēdes nodrošina, ka tiek īstenota paveikto darbu rezultātu izvērtēšana un nākamo uzdevumu laicīga plānošana. Atsevišķas sēdes paredz iespēju skolēniem izvērtēt individuālo un komandas darbu. 3) Teju visām mazajām sēdēm ir iepriekš noteikts plāns. 4) Sēdes notiek raiti, nepieciešamos lēmumus pieņemot bez liekas kavēšanās: nelietderīgiem konfliktiem un pārlieku ilga laika patēriņa nesvarīgām detaļām.	

1.8.	Sēžu biežums, ilgums	<p>1) Lielās sēdes (piedalās visi vai lielākā daļa Ekopadomes pārstāvju) notiek vismaz reizi semestrī.</p> <p>2) Mazās sēdes (sanāk daļa Ekopadomes pārstāvju, piem., tikai skolēni vai skolēni un koordinators, skolotāji) notiek vismaz reizi divos mēnešos.</p>	<p>1) Lielās sēdes notiek vismaz reizi semestrī.</p> <p>2) Mazās sēdes notiek regulāri, bet ne retāk kā vienu reizi mēnesī.</p> <p>3) Tikšanās ilgums un sēžu apmeklētība ir pietiekami, lai nodrošinātu paveikto darbu rezultātu izvērtēšanu, nākamo uzdevumu plānošanu un Ekopadomes dalībnieku līdzdalību lēmumu pieņemšanā.</p>	<p>1) Lielās sēdes notiek vismaz 3 reizes mācību gadā.</p> <p>2) Mazās sēdes notiek regulāri, bet ne retāk kā vienu reizi mēnesī.</p> <p>3) Tikšanās ilgums un sēžu apmeklētība ir pietiekami, lai nodrošinātu paveikto darbu rezultātu izvērtēšanu, nākamo uzdevumu plānošanu un Ekopadomes dalībnieku līdzdalību lēmumu pieņemšanā.</p>	<p>1) Lielās sēdes notiek vismaz 4 reizes mācību gadā.¹¹</p> <p>2) Mazās sēdes notiek regulāri – biežāk nekā vienu reizi mēnesī.</p> <p>3) Tikšanās ilgums un sēžu apmeklētība ir pietiekami, lai nodrošinātu paveikto darbu rezultātu izvērtēšanu, nākamo uzdevumu plānošanu un Ekopadomes dalībnieku līdzdalību lēmumu pieņemšanā.</p> <p>4) Skolas vadība palīdz risināt ar skolas grafiku saistītus šķēršļus, lai nodrošinātu vēl labāku iespēju pilnvērtīgai Ekopadomes dalībnieku līdzdalībai Ekopadomes sēdēs.</p>	
1.9.	Ekopadomes sēžu vadīšana	<p>1) Ekoskolas koordinators izstrādā saturu un vada Ekopadomes sēdes.</p>	<p>1) Skolēni neizlemj par sēžu saturu, bet piedalās sēžu vadīšanā vai skolēni izlemj par saturu, bet nepiedalās sēžu vadīšanā.</p>	<p>1) Skolēni kopīgi ar pieaugušajiem izlemj par sēžu saturu un vada procesu.</p>	<p>1) Skolēni izlemj par sēžu saturu un vada procesu, pieaugušajiem iesaistoties pēc vajadzības.</p>	
1.10.	Protokoli	<p>1) Lielajās Ekopadomes sēdēs (piedalās lielākā daļa pārstāvju, skolotāji, vecāki, skolas vadība) reizēm tiek rakstīti protokoli (pieraksti par sēdes norisi).</p> <p>2) Protokolu raksta koordinators vai cits pieaugušais.</p>	<p>1) Lielajās Ekopadomes sēdēs vienmēr tiek rakstīti protokoli.</p> <p>2) Protokolē pieaugušais vai skolēns, kuru ieceļ Ekoskolas koordinators.</p> <p>3) Protokolā iekļauts jau iepriekš sagatavots sēdes plāns (tēma/as, kas tiks apspriestas).</p>	<p>1) Lielajās Ekopadomes sēdēs vienmēr tiek rakstīti protokoli.</p> <p>2) Skolēni izrāda iniciatīvu par protokolu rakstīšanu, bet dalās atbildībā arī ar pieaugušajiem.</p> <p>3) Protokolā iekļauts iepriekš sagatavots sēdes plāns, tajā skaitā izvērtējuma sadaļas par notikušajām aktivitātēm, izvērtējums par Ekoskolu mērķu sasniegšanu līdz šim.</p> <p>4) Protokola noslēgumā tiek pierakstīti atbildīgie par turpmākiem uzdevumiem, to termiņi. Sēdē tiek izmantoti iepriekšējie protokoli, vērtējot uzdevumu īstenošanu.</p>	<p>1) Lielajās Ekopadomes sēdēs vienmēr tiek rakstīti protokoli.</p> <p>2) Skolēni izrāda iniciatīvu un vienmēr protokolu raksta paši. (Pienākumu uzņemas viens skolēns vai protokolētāji mainās).</p> <p>3) Protokolā iekļauts iepriekš sagatavots sēdes plāns, tajā skaitā izvērtējuma sadaļas par notikušajām aktivitātēm, izvērtējums par Ekoskolu mērķu sasniegšanu līdz šim.</p> <p>4) Protokola noslēgumā tiek pierakstīti atbildīgie par turpmākiem uzdevumiem, to termiņi. Sēdē tiek izmantoti iepriekšējie protokoli, vērtējot uzdevumu īstenošanu.</p> <p>5) Teju visi skolēni saprot protokolēšanas nozīmi Ekoskolu mērķu sasniegšanā, var uzņemties šos pienākumus.</p>	
Skaidrojumi		<p>1 – Ekopadomē ir jāiesaista pēc iespējas dažādus skolas pārstāvjus. Ja tas neizdodas, lai izpildītu kritēriju, pietiek arī ar alternatīvām iesaistes metodēm, piemēram, ja neizdodas iesaistīt dažādu jomu skolotājus, var pedagoģiskās sēdēs iekļaut Ekoskolas programmas jautājumus. Ja neizdodas iesaistīt vecākus, var sadarboties ar skolas, vecāku padomi vai uzrunāt, iesaistīt vecāku pārstāvjus vecāku sapulcēs.</p> <p>2 – Šī proporcija var būt arī mazāka, ja tas nav praktiski iespējams, piemēram, mazajās skolās. Tādējādi nav mākslīgi jāsamazina pieaugušo skaitu, ja skolēnu īpatsvars nav 2/3, jo arī citu skolas pārstāvju iesaiste ir būtiska. Kritērija mērķis ir veicināt skolēnu iesaisti, dot viņiem iespēju lemt un darīt. Pamatdoma, ka skolēniem ir galvenā loma.</p> <p>3 – Ekopadomes darbības kārtība paredz, piemēram, lēmumu pieņemšanas procesu, lomu un pienākumu sadali, iekšējo un ārējo komunikāciju.</p> <p>4 – Skolēnu pašpārvaldei un Ekopadomei ir jāmeklē sadarbības iespējas un jāīsteno kopīgas aktivitātes. Piemēram, var risināt vides novērtējumā konstatētās problēmas, saskaņot rīcības plānus un organizēt kopīgus pasākumus, informēt un izglītēt skolas pārstāvjus un vietējo sabiedrību, palīdzēt integrēt vides jautājumus mācību procesā.</p> <p>5 – Lomu sadale var būt ilgtermiņā definēta, bet reizē arī maināma gada laikā. Svarīgākais kritērijs ir skolēnu: izpratne par to, kas jā dara un kādēļ tas ir svarīgi; iniciatīvas veicināšana; iesaiste lomu un pienākumu definēšanas procesā. Nav svarīgi, vai tas notiek pirms aktivitātes vai iepriekš, ilgtermiņā definējot lomas. Jāvērtē, kas labāk strādā, attīsta bērniem atbildību pret uzticēto pienākumu, interesi.</p> <p>6 – Skolotāja uzdevums vadīt procesu un palīdzēt skolēniem pašiem nonākt līdz nepieciešamajām lomām un pienākumiem, piem., uzdodot jautājumus, diskutējot nevis iedodot gatavu sarakstu.</p> <p>7 – Motivēšanas aktivitāšu piemēri- kopīgs Ekopadomes saliedēšanas vai izklaides pasākums, sadraudzības pasākums ar citām Ekoskolām, iespēja Ekopadomes skolēniem iegūt labu novērtējumu, piedāvājot mācību stundā izvēlēties ar vidi, Ekoskolas darbību saistītu uzdevumu saturu.</p> <p>8 – Dažādas aktivitātes, piem., Zaļajam karogam vismaz 1 lielāks pasākums gadā (kāds izbrauciens, pārgājiens, sadraudzības pasākums) un, ja iespējams, atsevišķas mazas aktivitātes (nav nepieciešama liela sagatavošanās, piem., galda spēļu, filmu vakars, kopīga ēst gatavošana, Ekopadomes sēde ar «rozīnīti»). Ekoskolu vēstniekiem: vismaz 2 lielāki pasākumi (Piem., saliedēšanas gada sākumā un rezultātu nosvinēšana gada beigās) un pēc iespējas atsevišķas mazas aktivitātes.</p> <p>9 – Kritērijs paredz klašu daudzveidību nevis obligāti visu klašu pārstāvniecību (īpaši lielās skolās). Kritērijs paredz, ka tiek meklēti risinājumi, skolēni tiek uzrunāti, motivēti, bet neviens noteikti netiek spiests. Svarīgs ir brīvprātības princips un motivēšanas pasākumi, kas ieinteresē.</p> <p>10 – Sēdes plānā var būt izņēmumi, piemēram, pēkšņi kāds neplānots pasākums, kāds lielāks izvērtējums, kam jāvelta visa sēde.</p> <p>11 – Piem., septembrī - lomu un pienākumu sadale, pirmo rudens darbu plānošana (vides novērtējums u.tml.); oktobrī - vides novērtējuma rezultātu kopsavilkums, mērķu izvirzīšana un rīcības plāna sastādīšana; janvārī - 1. semestra izvērtēšana, turpmākie soļi; maijs - 2. semestra izvērtēšana, turpmākie soļi.</p> <p>Vairāk par Ekopadomi skat. metodiskā materiālā 7. lpp. https://ej.uz/ekoskolu-metodiskais</p>				

